

PRAWO LUDU

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCYALISTYCZNEJ.

TYGODNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, ROLNICZY I OŚWIATOWY. — WYCHODZI NA KAŻDĄ NIEDZIELĘ.

Prenumerata wynosi rocznie: w Polsce 2500 Marek (półrocznie 1500 Marek), w Niemczech 350 Mk, w Ameryce 5 Dol.
Konto Polskiej Pocztovej Kasy Oszczędności Nr. 140.957.

Numer pojedynczy wynosi
100 Mk

Adres Redakcyi i Administracyi oraz Biura bezpłatnej Porady prawnej:
Kraków, Dunajewskiego Nr. 5, II. p., Telefon Nr. 2314.
Redaktor naczelny i wydawca: Poseł Zygm. Klemensiewicz.

Nr. 44.

Kraków, dnia 29 października 1922 roku.

Rok XXIII.

Dlaczego Socjaliści są niezbędnie potrzebni w Senacie?

Przez 4 lata istnienia Sejmu Ustawodawczego, naogół ludzie przekonali się, że jeżeli chcą, aby ich sprawy były obronione, to muszą mieć swoich przedstawicieli w Sejmie. Każdy własnymi oczami widział, jak dobrze się działo obszarnikom, fabrykantom i sklepikarzom, dlatego, że mieli większość w Sejmie i przeto mogli wszelkie ciężary zwałać na małorolnych i robotników. Ale posiadacze wiedzieli, że tę większość zdobyli przez omanienie ogółu hasłem Bóg i Ojczyzna i że po raz drugi to już im się taka sztuczka nie uda. Na siebie samych znowu liczyć nie mogą, jako że ich jest niewielka garstka. Zarzęli tedy rozważać, jakby to zrobić, aby i w przyszłości zabezpieczyć sobie hulaszczę życie, jeżeli ogłupianie i przekupstwo nie da im większości w przyszłym Sejmie.

I wymyślili na to sposób. Zaproponowali mianowicie w Sejmie, aby prócz Izby poselskiej byli jeszcze senatorowie, którzy składaliby się w połowie z magnatów i biskupów mianowanych i w połowie z ludzi, wybranych przez starców, do których dostęp nowiny socjalistycznej jest znacznie trudniejszy. Obszarnicy i inni wyzyskiwacze pragnęli, aby Senat taki miał prawo obalić każdą uchwałę sejmową, każde prawo korzystne dla chłopów i robotników.

Naturalnie, że socjaliści musieli wystąpić przeciwko takiemu Senatowi, gdyż fałszowałby on wolę Ludu pracującego i pomagałby obszarnikom i fabrykantom w gnębieniu chłopów i robotników.

Polska Partya Socjalistyczna rozpoczęła tedy ostrą walkę przeciwko Senatowi — starając się, aby był jeden Sejm. Wielkie wiece i demonstracje urządzone w tym czasie przez PPS wykazały, że Lud pracujący nie życzy sobie Senatu.

Ale cóż było zrobić: partye panów miały większość, a to tembardziej, że były poparte przez bardzo bogatych chłopów, którym zachciało się zostać senatorami dla własnych zaszczytów, choćby ze stratą ludu. Senat zatem został uchwalony.

Wówczas PPS starała się, aby ten Senat, jak można najbardziej, unieszkodliwić, co dało stosunkowo pomyślne wyniki: PPS utraciła mianowańców, tak, że Senat będzie tylko z wyborów, a dalej doprowadziła do tego, że wybierać do Senatu już mogą ludzie 30-letni. Poza tem PPS wywalczyła, że Senat nie może obalać uchwał Sejmu: jeżeli Senatowi jakieś prawo nie będzie się podobało, to może jedynie prawo to z powrotem odesłać do Sejmu i, jeżeli Sejm je powtórnie uchwali to prawo to będzie obowiązywało.

Tem niemniej Senat może bardzo wiele szkody Ludowi pracującemu przynieść. Wiemy bowiem, że niektóre prawa, korzystne dla Ludu, lata całe w Sejmie leżały, zanim zostały uchwalone, a teraz jeszcze Senat przez bardzo długi okres czasu będzie mógł uchwały Sejmu przetrzymywać, i nie wypuszczać ich na światło dzienne.

I dlatego właśnie jest bardzo ważną rze-

czą, aby w Senacie było jak najwięcej socjalistów, bo socjaliści nie pozwolą na odkładanie spraw pilnych dla chłopów i robotników.

Wogóle ludzie, zajęci sprawą wyborów do Sejmu, mało myślą o Senacie, mało zwracają uwagi na konieczność przeprowadzenia do Senatu przedstawicieli chłopów i robotników. A widzimy, jak są to bardzo ważne sprawy. Gorzej nawet — spotykaliśmy się ze zdaniem, że, ponieważ socjaliści byli przeciwni Senatowi, to są oni tylko w Sejmie potrzebni. Jest to zdanie błędne. PPS uważa,

że Sejm wystarcza zupełnie i żadnych Senatów nie potrzeba, ale skoro już to zło jest, to trzeba, aby przez wybór socjalistów Senat ten unieszkodliwić — wyrwać żmiji jadowite zęby!

Tu musimy z całą mocą powiedzieć, że tak, jak zaprzędasz, chłopie i robotniku, siebie, swoje rodziny i los swój, oddając głosy przy wyborach do Sejmu na obszarników, fabrykantów i sklepikarzy, taksamo **zaszkodziś sobie, jeżeli do Senatu pošiesz wyzyskiwaczy.**

A zatem każdy chłop i robotnik, tak mężczyzna, jak kobieta w czasie głosowania do Sejmu 5 listopada i do Senatu 12 listopada głosy swe oddać winni na listy Polskiej Partii Socjalistycznej, gdyż większość socjalistyczna jedynie zapewni nam zniesienie wyzysku i zaprowadzenie ładu sprawiedliwego dla każdego mieszkańca Polski.

Nikt zatem ociągać się nie powinien, lecz oddać swój głos na PPS tak przy wyborach do Sejmu, jak i do Senatu.

Ku rozwadze wszystkich lokatorów!

Dnia 21 i 22 września b. r. posłowie Polskiej Partii Socjalistycznej zerwali posiedzenie sejmowe, protestując przeciwko postawieniu na porządku dziennym wniosku o zmianie ustawy o ochronie lokatorów.

Zmiana ta polegać miała na uchwaleniu noweli do ustawy o ochronie lokatorów i ustanowieniu wolnej umowy w stosunkach mieszkaniowych.

Reakcyjna część Sejmu pod przewodnictwem Demokracji Narodowej i Chrześcijańskiej Demokracji wniosek ten energicznie popierała.

Demokracja Narodowa i Chrześcijańska Demokracja forsując ten wniosek zmierzały do zniesienia prawa, zabezpieczającego dziś dach nad głową szerokim masom ludności.

Demokracja Narodowa i Chrześcijańska Demokracja usiłowały ustanowić wolny pasek na mieszkania.

Ludność Polski winna pamiętać jak ich interesów broniła Demokracja Narodowa i Chrześcijańska Demokracja.

Dla kieszeni kilkunastu tysięcy kamieniczników stronnictwa te chciały poświęcić sprawy kilkudziesięciu milionów mieszkańców Polski.

Mimo to demokraci narodowi i chrześcijańscy demokraci nie wahają się mianować obrońcami ludu pracującego i szerokich warstw ludności.

Tylko dzięki postawie posłów P. P. S. miliony ludzi w Polsce uniknęły prawdziwej katastrofy.

Lokatorzy! Zastanówcie się, kto waszym wrogiem, a kto uratował Was od klęski!

Sprawa ta powinna oświecić i pouczyć najszerze masy, które w chwili walki wyborczej, w obliczu nowych do Sejmu wyborów, powinny się skupić koło POLSKIEJ PARTII SOCYALISTYCZNEJ.

Zwycięstwo POLSKIEJ PARTII SOCYALISTYCZNEJ zapewni spokój i dach nad głową milionowym rzeszom.

Wszyscy więc w dniu wyborów powinni oddać swe głosy na listę Polskiej Partii Socjalistycznej Nr.

Niech żyje socjalizm!

2

P. P. S. a Komuniści

Polska Partya Socjalistyczna walczyła z caratem o niepodległość Polski. Polska Partya Socjalistyczna organizowała walkę rewolucyjną, przygotowywała lud roboczy do zbrojnego wystąpienia, w jej szeregach stali Okrzeja i Mirecki. Wbrew socyaldemokratom Królestwa Polski i Litwy, wbrew endecyi i całej ugódzie, Polska Partya Socjalistyczna niezachwianie zmierzała do wyzwolenia ludu polskiego z niewoli politycznej, jednocześnie organizując go i prowadząc w walce o prawa ekonomiczne.

Polska Partya Socjalistyczna po wywalczeniu niepodległości dała Polsce pod kierownictwem Jędrzeja Moraczewskiego rząd robotniczo-włościański, który wprowadził przedewszystkiem 8-godzinny dzień pracy, powszechne, równe, tajne, bezpośrednie i proporcjonalne głosowanie, ochronę lokatorów, ministerstwo pracy i opieki społecznej.

Polska Partya Socjalistyczna walczyła w Sejmie z reakcyjną większością, odplerała zamachy Lutostawskich i Dubanowiczów na prawa ludu pracującego, uratowała demokratyczne zasady konstytucji polskiej, zdobyła cały szereg ustaw ochronnych dla ludu pracującego, demaskowała klerykałów, piętnowała obłudną politykę chadeków, organizowała i jednoczyła wytrwale proletaryat do walki pod sztandarami socjalistycznymi.

Polska Partya Socjalistyczna w okresie najazdu bolszewickiego na Polskę broniła niepodległości. Na jej wezwanie, jak jeden mąż stanęli robotnicy polscy w walce o wolność swej ziemi, stoczyli bój z najazdem, broniąc Polski od zniszczenia i nędzy. Na polach bitew o niepodległość przelewał swą krew robotnik polski, ostanając swą pierśią sztandar wolności i ratując prawa ludu polskiego.

Polska Partya Socjalistyczna głosi międzynarodową solidarność proletaryatu, pracuje nad zjednoczeniem obozu robotniczego, pragnie, by kapitalizmowi i burżuazji całego świata przeciwstawić potęgę i jedność proletaryatu wszystkich krajów.

Polska Partya Socjalistyczna wzywa dziś proletaryat całej Polski, by solidarnie szedł do urny wyborczej, by zapewnił zwycięstwo liście socjalistycznej. Polska Partya Socjalistyczna wypowiada walkę zaciętą kapitalistom, burżuazji, kamienicznikom, paskarzom i spekulantom. Idzie do Sejmu po prawa ludu pracującego, idzie tam, by zdobyć w Polsce rządy robotniczo-włościańskie. Zwycięstwo jej zależy od ilości jej posłów i od tego, jak silną się okaże polska reakcja.

Robotnicy! Robotnice! Czy więc może ktokolwiek z was się wahać, na kogo ma głosować w dniu 5 listopada?! Kto odda głos na listę Polskiej Partii Socjalistycznej, ten przyczyni się do zwycięstwa sprawy robotniczej. Kto odda głos Komunistycznemu Związkowi Proletaryatu Miast i Wsi, ten zdradzi ideę socjalistyczną, stanie na służbie agentów Trockiego, będzie tylko biernym narzędziem warcholów i rozbijaczy ruchu robotniczego.

Precz z komunistami! Niech żyje Polska Partya Socjalistyczna! Niech żyje socjalizm!

Głosować wszyscy będziemy na listę Polskiej Partii Socjalistycznej numer

Komuniści, którzy wówczas nazywali się Socyaldemokratami Królestwa Polskiego i Litwy, szydzili z hasła niepodległości, twierdzili, że Polska z Rosją jest na wieczne czasy organicznie złączona, miotali oszczerstwa na akcję rewolucyjną proletaryatu, natomiast wysuwali hasło autonomii w granicach państwa rosyjskiego, narówni z ugodową burżuazją, na wzór endecyi, brali udział w wyborach do carskiej dumi, posyłając tam nawet swego posła Jagiełłę, którego wybrali wspólnie z litwakami.

Komuniści w tym czasie nic nie zrobili dla polskiej klasy pracującej. Natomiast uciekli do Rosji i tam razem z bolszewikami obdarzyli Rosję głodem, tyfusem, czerezwycząjką, szubienicą, zniszczyli cały kraj, zburzyli przemysł, na ludność rzucili olbrzymi ciężar militarystki, masy pracujące zakuli w kajdany i niewolę.

Komuniści w tym czasie na rozkaz Moskwy, która szykowała na Polskę wyprawę wojenną, chcieli ją osłabić, wzywali do bojkotowania wyborów do Sejmu, rozbijali i odciągali masy robotnicze, osłabiali wpływy walczącej z burżuazją Polskiej Partii Socjalistycznej, szerzyli zamęt wśród robotników, na całej linii usiłowali wprowadzić rozłam do obozu robotniczego, do jego organizacji politycznej i związków zawodowych. Byli agentami Moskwy i jednocześnie pomocnikami polskiej burżuazji.

Komunistyczni przywódcy w owym czasie lechali władz za bolszewickimi wojskami, by objąć w Polsce rządy oparte na obcych bagnietach. Wojska bolszewickie w imię komunizmu paliły polskie wsie i miasta, mordowały ludność, gwałciły kobiety, szerzyły pożogę i zniszczenie, wygładzały kraj cały. A polscy komuniści szli z niemi razem, szli ręką w rękę jak zdrajcy i wrogowie ludu polskiego.

Komuniści polscy rozbijają wciąż ruch robotniczy, a ich towarzysze rosyjscy porozumiewają się z burżuazją, oddają jej w niewolę proletaryat rosyjski, w Genii bratają się z przedstawicielami państw kapitalistycznych, spiskują z niemi przeciwko wolności innych krajów.

Komuniści usiłują znowu rozbić proletaryat, rozdzielić jego głosy i w ten sposób zapewnić zwycięstwo reakcji. Występując pod nazwą Komunistycznego Związku Proletaryatu Miast i Wsi, występując z programem Polskiej Partii Socjalistycznej, warcholą na wiecach, usiłują złamać jedność frontu robotniczego, krzykactwem i demagogią usiłują zdobyć dla siebie głosy. Jak zawsze tak i teraz występują jak wrogowie szkodnicy ludu pracującego.

domionym okręgu, jak chrzanowski, nie znajdźcie się ani jeden zdrajca sprawy i interesów robotniczych, któryby oddał głos na „popularnego” kandydata!

List tow. Jana Paliwody z Jaworzna brzmi:

Do Redakcji „Prawa Ludu” w Krakowie.

„Proszę o umieszczenie mego oświadczenia w sprawie niehonorowego i bezprawnego postąpienia Dra Bribrama z Chrzanowa. Nie miałem zamiaru publicznie zabierać głosu w sprawie pomieszczenia mego nazwiska na liście „popularnej”, lecz jestem do tego zmuszony dla zaznaczenia, iż co do kandydowania nie mam nic wspólnego z Drem Bribramem. To też niezmiernie zdziwiłem się, gdy w prasie wyczytałem moje nazwisko na liście „popularnej”. Jak się okazało przy przegłądzie list — podpis mój był obcą ręką położony. Ja ze swej strony postępowanie takie nazywam niehonorowym i karygodnym ze strony podpisującego bez mojej woli i zgody. Oświadczam publicznie, iż jako członek najsłabszego stronnictwa PPS, od wielu lat będąc szermierzem tej Partii, nigdy bym się nie zgodził uczynić coś podobnego — nważając takie postępowanie Dra Bribrama, jako rozbijanie solidarności robotniczej. Żądam od Dra Bribrama, ażeby w najbliższym numerze „Prawa Ludu” umieścił sprostowanie, że to, co zrobił, jest zrobione bez mojej wiedzy.

Z pozdrowieniem socjalistycznym Jan Paliwoda
DO TOWARZYSZÓW POW. CHRZANOWSKIEGO. Towarzysze! Na odbywającym się zgromadzeniu przedwyborczym w dniu 19 października b. r. w sali Sokoła w Chrzanowie enpeerowiec i kandydat do Senatu p. Smyrczyński z Jaworzna wobec tow. posła Żuławskiego oświadczył publicznie, że enpeerowcom nie zależy na zdobyciu mandatu w 42-gim okręgu wyborczym, a głównie chodzi im o rozbić Polskiej Partii Socjalistycznej. Przyciśnięty do muru, cynicznie potwierdził p. Smyrczyński to, na co myśmy od szeregu tygodni wskazywali, że partya enpeerowska nie powstała dla obrony interesów klasy robotniczej, a dla rozbicia jej i pograżania coraz to w większą nędzę i niedostatek.

Towarzysze! Każdy głos, który padnie na tych zawodowych rozbijaczy organizacji robotniczych w powiecie chrzanowskim, jest głosem straconym, rzuconym nie do urny lecz poprostu w błoto. Pamiętajcie zatem, że zdrajcy niczem innym nie będą tylko zdrajcami. Uświadomcież o tem tych robotników, którzy mniej znają obłudę enpeerowską.

Kazimierz.

JAWORZNO. Jak to Dr Bribram robi z wyborców waryata! Na dzień 18 bm. na godzinę 3 cia popołudniu zapowiedziano w Jaworznie na Małym Rynku wiec przedwyborczy, na który miał przybyć „popularny” kandydat Dr Bribram. Dzień był dosyć ładny, toteż robotnicy zaczęli się schodzić na wiec, ciekawo oglądać człowieka, który się wyrwał z kandydowaniem, niczem Filip z Konopi. Poszedłem i ja, lecz miał czas i przyszła rodzina piąta, ale „popularny” kandydat nie przyszedł. A szkoda! Bo byłby gorąco przyjęty. Wielu wyborców miało ze sobą laski, a inni przynieśli zgnite ziemniaki. Byłby p. kandydat zebrzał ziemniaków, żeby mu ich na całą zimę wystarczyło. Ludziśka dla rozrywki i dla zabicia czasu drwil i kpili na funty z niefortunnego kandydata. Widać, że Dr Bribram wstydi się swojej waryacko-rozbijackiej roboty i nie ma śmiałości wystąpić publicznie ze swoim programem. Nie tak to łatwo panie doktorze zdobyć zaufanie, a więc i mandat szerokich warstw ludowych. Toteż nie dziwnego, że w okręgu panuje ogólne oburzenie przeciwko Bribramowi i jego szabogowi Raczkowi za ich rozbijacką robotę, za ułatwienie wrogom ludu pracującego zdobywania mandatów robotniczych. Dlatego też zebrani głośno wołali: Precz z rozbijaczami solidarności robotniczej! Niech żyje lista Nr 2!

Czerwony obserwator.

KANDYDATURA BRIBRAMA W CHRZANOWIE. Kraków w czasach wyborów do parlamentu austriackiego miał swojego Gajera i my tu w Chrzanowie takiego Gajera otrzymaliśmy, tylko że niestety trochę przecież poważniejszy, bo adwokat. Dziwić się tylko i ubolewać należy, że adwokaci tak małe mają pojęcie o obecnej ordynacji wyborczej i śmia się ludzi, że ich lista zdobędzie choćby paręset głosów. Radzilibyśmy p. Bribramowi zawrzeć blok wyborczy z p. Olasem, a możeby wam panowie szczęście lepiej posłużyło!

Wasz wyborca.

KWACZAŁA. Dnia 22 października odbyło się liczne zgromadzenie przedwyborcze w Kwaczałach pod przewodnictwem tow. Filipka. Obszerny referat o działalności klubu P. P. S. i ważności obecnych wyborów wygłosił tow. Szuwara. Referent

RUCH WYBORCZY

42 Okręg wyborczy: Kraków pow., Chrzanów, Oświęcim, Podgórze, Olkusz, Miechów.

NAPIĘTNOWANIE ROZBIJACZA SOLIDARNOŚCI ROBOTNICZEJ. Jakimi sposobami stara się zdobyć głosy robotnicze kandydat na okręg 42-gi z listy „popularnej” Dr Bribram z Chrzanowa, dowodem tego list, jaki otrzymaliśmy

od tow. Jana Paliwody. List ten dowodzi, iż Dr Bribram nie cofa się nawet przed podpisaniem cudzego nazwiska, byle tylko uzyskać poparcie swej zwaryowanej listy! Zdaje się, że p. Bribram „z byka spadł”, jeżeli spójrzy, iż zdobył uzyskać choć kilka głosów, a już nie mówię o mandacie! Ciekawa też rzecz, ile go ta zabawa w kandydata dotychczas kosztuje. Widocznie chciał sobie zakandydować, aby rodzina miała pamiętkę.... Jego naiwności. Nie wątpimy, iż w tak wysoce uświa-

w ostrych słowach potępił szkodliwą tak dla robotników jak i rolników działalność klerykalno-endeckich posłów, czego dowodem było głosowanie np. przeciw reformie rolnej. W dyskusji zabrakł głos ob. Kowalski i pewien inwalida, który nieświadomy tego, że głosy oddane na Kantora, to zmarnowanie paręset głosów zupełnie niepotrzebnie, a to tembardziej, że na Kantora żaden szanujący się inwalida głosuwać nie będzie ze względu, że p. Kantor zatrzymywał zasiłki dla rodzin w czasie wojny.

W końcu tow. Szuwara odpowiedział rzeczowo zabierającym głos i wezwał, aby przy nadchodzących wyborach solidarnie oddano głosy Kwaczały głosowała na PPS, która ma listę Nr. 2. Uchwaleniem rezolucji zakończyło się zgromadzenie.

Wyborca Kwaczały.

44 Okręg wyborczy: Nowy Sącz, Limanowa, Bochnia, Wieliczka.

DO OBYWATELEK-WYBORCZYŃ W 44 OKRĘGU WYBORCZYM. Na gruzach państw zaborczych powstała niepodległa Polska, o której wolność klasa pracująca miast i wsi przez szereg lat toczyła walkę. Szeregiem traktatów pokojowych zapewniano unormowanie warunków życia, w czasie gdy wojska państw zaborczych na własną rękę powracały do stron ojczystych, z myślą wyzwolenia się z pod mocy zaborców i okupantów. Przez 4-letni pobyt mężczyzn w szeregach armii, kobieta musiała być filarem rodziny, kobieta okazała się za istotę równającą się wartości mężczyzny, kobieta udowodniła swoim postępowaniem, że nie tylko może być filarem rodziny, ale podporą społeczeństwa i państwa. To też powstały na gruzach państw zaborczych rząd robotniczo-włościański, rząd Andrzeja Moraczewskiego, wydał dekret, mocą którego każda kobieta z ukończeniem 21 lat życia ma prawo głosowania, a tym samym prawo decydowania o tem, kto w państwie będzie rządził.

Kiedy Socjaliści ogłaszali przed światem, że kobietom należy się równe prawo wyborcze, tedy biurokracja wraz z rozpolitykowanym klerem zbaczającym z wytycznej drogi Chrystusa w niecny sposób oświadczyli stanowczy sprzeciw, twierdząc, że kobieta jest i ma być tylko czynnikiem wykonawczym tego co jej mężczyzna każe! Gdzież zatem jest sprawiedliwość? Gdzież logika i rozum?!

Socjaliści fundowali lepsze warunki życia wykonywanym i uciśnionym masom robotniczym i urzędniczym! Socjaliści stworzyli w myśl zasad ludzkich równe uprawnienie dla kobiet!

Socjaliści dążą do oczyszczenia trującej ludzkość atmosfery przez głoszenie i realizowanie hasel cytowanych w swym dominującym ponad wszystkimi innymi programem.

Dlatego my socjaliści wzywamy Was kobiety do zwrócenia baczonej uwagi i uprzytomnienia sobie tego, kto istotnie podźwignął Was z poniżenia do poziomu honoru i uszanowania, nadając Wam równe prawo wyborcze, kto udowodnił przed światem, że polska kobieta nie jest tylko narzędziem domowych porządków, ale i pełnomocną obywatelką do decyzji o ustroju państwa. My socjaliści wywalczyliśmy dla Was kobiety równe prawo wyborcze. Wy zaś przez składanie głosów swych na listę kandydatów socjalistycznych Nr. 2 wywalczacie lepsze warunki życia dla siebie i przyszłego pokolenia.

Zatem do pracy kobiety! Niech ani jeden głos nie zostanie oddany przez Was na łapaczy mandatów, którzy przychodzą teraz dopiero między Was, ale dotąd ich nie było! Głosy Wasze to decyzja o przyszłości! Pokażna liczba posłów socjalistycznych w Sejmie i Senacie to gwarancja spokoju i dogodnych warunków życia w Państwie.

Niech żyje Polska Partya Socjalistyczna! Niech żyje lista kandydatów Nr. 2! Precz z obłudą kleralno-pańską!

WIELICZKA. Komitet wyborczy P. P. S. wydelegował na niedzielę 22 bm. referenta tow. Czaporę do Dobczyc, gdzie w sali Sokoła odbył się wiec, któremu przewodniczył obywatel Leniczowski Jan a sekretarzował Piotrowski Stanisław.

Dobczyce zahukane do tej pory przez różnych „dobrodziejów” co tylko straszyc umieją, z dala od koleji, od wielkich centr umysłowych, jednym słowem za górami i rzekami, budzą się dziś do życia nowoczesnego a średniowiecze, które jak skorupa pokrywało umysłowość niektórych „kreszów” pod każdym względem sympatycznych mieszkańców Dobczyc, znika momentalnie jak dym z kłosa.

Referatu tow. Czaporę wysłuchała inteligen-

cja i obywatelstwo licznie zebrane w skupieniu i z uwagą.

W dyskusji żalili się inwalidzi na postępowanie tych organów rządowych, które wszelkie koncesje rządowe jak np. trafiki i składownie tytoniowe, solne i inne odają ludziom bogatym niezastępowanym dla państwa, jak to ma miejsce w Wieliczce, w Dobczycach, w Turce nad Stryjem i niemal wszędzie.

W końcu uchwalono następującą rezolucję bez protestu przyjętą: „Zabrani dnia 22 X 1922 obywatele miasta Dobczyc na zebraniu przedwyborczym uchwalają wyrazić cześć i uznanie za pracę nad odbudową Państwa Naczelnikowi Józefowi Piłsudskiemu oraz zaufanie, uznanie i podziękowanie dla stronnictwa i posłów P. P. S. za pracę nad materialnym i moralnym podniesieniem klasy pracującej w Polsce tak fizycznie jak umysłowo i w ślad za tem postanawiają przy wyborach do sejmu i senatu oddać swe głosy na listę socjalistyczną Nr. 2.

Niech żyje lud pracujący! Niech żyje Naczelnik Państwa Józef Piłsudski!

Po uchwalonej rezolucji wyrażono ogólne żądanie, aby we środę w czasie jarmarku tj. w dniu 25 bm. przybył kandydat tow. Dr. Marek i tow. Smulikowski i odbył wiec celem zapoznania się z wyborcami, którzy ich oczekują.

Zaraz po tem zgromadzeniu udał się tow. Czaporę do Gdowa, gdzie odbywał się wiec ludowców pod przewodnictwem wójta pana Cebuli.

Przemawiał kandydat p. Zastawniak, pomagał p. Siekierski, burmistrz Łapanowa, który jak twierdzi, był 30 lat organistą, opozycjonista miejscowy poczmistrz, następnie miejscowy proboszcz no i tow. Czaporę.

Pomimo nieprzychylnego nastroju dla miasta wywołanego mową pana Siek., pomimo natchnienia księdza na socjalistów, że nazywają księży czarnymi żandarmami, a ludowcy duszpasterzami, pomimo, że pan Zastawniak stwierdził, że przyjdzie chwila, kiedy ludowcy sądować będą szaty kapłańskie, zgromadzenie wysłuchiło dwukrotne przemówienie tow. Czaporę z uwagą i spokojnie, a tylko przewodniczący p. Cebula, widząc, że przemówienie to może odnieść niepożądany skutek dla ludowców, przerywał mowę tow. Czaporę.

Gdowanie małorolni i bezrolni powinni to wiedzieć, że socjaliści chcą dać chłopom biednym ziemię za darmo a ludowi posłowie na to się nie zgodzili, wskutek czego biedny, niemający pieniędzy ziemi nie kupił, a bogaty stał się jeszcze bogatszym.

ZGROMADZENIE PRZEDWYBORCZE POŚLA TOW. MARKA. Dnia 16 bm. odbyło się w sali kina w Wieliczce o godz. 6-tej wieczór Zgromadzenie przedwyborcze posła tow. **Dr. Marka**, zagał i przewodniczył tow. inż. **Nowak**, jako zastępca tow. Jedynek, jako sekretarz tow. **Gazek**. Obecnych było około 1.000 wyborców.

Po raz pierwszy danem było ogółowi obywateli Wieliczki usłyszeć na jawnym, publicznem zgromadzeniu słowa prawdy o naszym położeniu polityczno-społecznem o naszej nędzy i o drogach prowadzących do wyzwolenia. Przeciwnicy nasz polityczni, nie mając odwagi wystąpić wobec ogółu jawnie, mając sumienie nieczyste w szczupłym gronie swoich zaufanych a obalonych zwolenników narady przedwyborcze odbywają. My swoim jawnym, publicznem wystąpieniem udowodniłmy ogółowi, że przychodzimy z sumieniem czystym, programem słusznym i sprawiedliwym.

Toteż zgromadzenie odbyte 16 bm., gdzie obok robotników widzieliśmy gromady urzędniczej inteligencji i pracowników państwowych jest zapowiedzią, że inteligentny proletaryat zaczyna oczy przecierać i uświadamiać sobie, iż jedynie solidarną akcją całego proletaryatu tak umysłowego jak fizycznego, akcją opartą na programie socjalistycznym P. P. S. będzie w możności osiągnąć ludzkie warunki życia.

Przemówienie posła tow. **Dr. Marka** nacechowane wielką głębią myśli socjalistycznej, a zarazem tak wrażliwe na wszelkie fakta życiowe, tak praktycznie dotyczące problemów naszego bytu powojennego, zostało przez ogół w ogromnem skupieniu wysłuchane i zrozumiane. I nie znalazł się nikt mimo wezwania, ktoby mógł zarzucić, że poseł tow. **Dr. Marek** nie ma racji.

Zaznaczam tylko, co z naciskiem podkreślił tow. **Dr. Marek**: „W waszych rękach Obywatele i towarzysze los Wasz, bo jak będzie skład sejmu, takie ustawy, jaka większość sejmowa, taki rząd! Ale Wy wybory Waszymi kartkami macie dać dowód, że tego istotnie chcecie, by w wolnej Polsce rządził Lud pracujący miast i wsi, fundament Państwa polskiego, a nie garszka po-

slujących. Obszarników-kapitałistów i zbogaconych kupców.

W dyskusji zabierało głos kilku mówców, przyczem omówiono sprawę emerytów i inwalidów; poseł **Marek** dawał wyjaśnienia i wykazywał kręactwa rządu burżuazyjnego w sprawach powyższych, zwłaszcza ministra **Michalskiego**, który nie chcąc obciążyć nieco podatkami klas posiadających, w nieludzki sposób oszukiwał emerytów, pozbawiając ich dodatków drożyźnianych, a którzy obecnie śmie kandydować na liście endeckiej w Warszawie i nieśmięty głosami ciemnych, nieświadomych mas inteligencji pracującej z pewnością postem wybranym będzie. — Przeciwnicy poddtyczni zwłaszcza **Ch-Je-ny** mimo, że mieli na sali swych reprezentantów, o nieśmieleni zgodną jednomyślnością rozumnych obywateli, po kątach dziwnie milczeli. Na zakończenie przyjęto jednomyślnie następującą rezolucję:

„Zebrani wyborcy miasta Wieliczki wyrażają Klubowi Posłów PPS jako jedynym prawdziwym rzecznikom klasy pracującej tak pracowników fizycznych jak i umysłowych pełne uznanie za dotychczasową pracę i uchwalają przy zbliżających się wyborach głosować solidarnie na listę PPS Nr. 2.”

Ponadto uchwalono rezolucję w sprawie utrzymania Dyrekcji Żup Solnych w Krakowie, w sprawie wypłaty emerytur prowizyonistom salinarnym i w sprawie wykonania ustawy inwalidzkiej. W powyższych sprawach wysłano odpowiednią depeszę do prezydenta ministrów p. **Nowaka** i do ministrów **Strasburgera** i **Pełpłowskiego**.

WIELICZKA. Łączność narodowa, czyli spółka: **Niżniński**, ks. **Selwa**, **Młynek** zwołali tu do sali Rady powiatowej w Wieliczce poufne zgromadzenie 22 X 1922 r. — upita wartą we drzwiach strzeżone. Nie wpuścili oni nikogo na salę z wyjątkiem paru starych bab i kilku pensyonistów. Operowali, jak zwykle, frazesami i wymyślaniem na Naczelnika Państwa. Wierutne kłamstwa rzucał ks. **Selwa** i **Jachymiak** jako kandydaci kobyłej 8-ki, że „chrześcijanie” walczyli o ubezpieczenie na starość, o 8-mio godz. dzień pracy, a że socjaliści rzekomo to zaprzepaścili. //)

Wielki tryumf odniosła 8-ka podczas dyskusji nad nią, ponieważ **Okoński Józef**, generalny sekretarz chrześcijanów **żygając na sali obiad**, uszlachcił 8-kę. — Jest to znakiem tego, że ks. **Selwa** dysponuje wielkimi funduszami rozpijając różnych wynurków społeczeństwa jako swych agitatorów.

Wstyd i hańba „chrześcijanom” za rozpijanie zawałd drogów! Ks. **Selwa** widocznie nie bierze łtego za grzech i za obrzęw boży.

Przed salą Rady Powiatowej stała grupa publiczności wołając: precz z Jednością narodowej demokracji i ich 8-ką! **A niech żyje 2-ka!**

Czyli, wnioskujemy z tego, że ks. **Selwa** jako kandydat z tutejszego okręgu wyborczego przejdzie, ale przez miotłę. Bo nawet nie wszyscy księża będą za nim głosowali. Mają rację!

Uczestnik.

OCHOJNO, POWIAT WIELICZKA. Dnia 15 października br. odbyło się w naszej gminie zgromadzenie przedwyborcze, na którym przemawiał tow. **Tatara**, wójt z **Koźmic m.** i tow. **Jura z Wieliczki**.

Zgromadzenie obywatele wysłuchali obu referentów z dużem zainteresowaniem się sprawą wyborów i postanowili w dniu 5 i 12 listopada b. r. głosować na listę Nr. 2. W skróceniu zaznaczamy, że niejaki **Zgud Jakób** stary błagier (do czego się sam pizyznaje) postarał się uprzedzić naszych towarzyszy i kilka dni przedtem sprowadził tutaj niejakiego p. **Zakrzowieckiego** z **Zakrzówka** (z Krakowa) i naraził go na znaczną stratę. **P. Zakrzowiecki** polapawszy się na starym liście wyborczym **Zgudzie**, natychmiast stąd odjechał i kandydatury narzuconej mu przez **Zguda** zrzekł się, a samego **Zguda** zwymyślał i polecił go ks. **Selwie** jako kandydatowi z ramienia wieliczańskich terecyarek.

Były stojałowczyk.

RACIBORSKO. 22 b. m. w gminie **Raciborsko** odbyło się wielkie zgromadzenie przedwyborcze Polskiej Partii Socjalistycznej. Zgromadzenie zagał tow. **Firlit**, przewodniczył kierownik tamtejszej szkoły p. **Franciszek Hełpa**. O sytuacji politycznej i ekonomicznej w państwie, poczynszy od jego powstania aż do ostatniej doby referował tow. **Pytlak i Gazek**, wykazując destrukcyjną robotę prowadzoną przez biurokrację na szkodę społeczeństwa i państwa, oraz obłudę szerzoną przez rozpolitykowany kler, między nieświadomymi warstwami chłopsko-robotn. Po przemówieniach referentów w dyskusji zabierali głos

członkowie stronnictwa „Piast”, t. j. Jan Piernik i Okoński, którzy w krótkich słowach potępili działalność rozpolitykowanego kleru, profanującego zasady Chrystusowe. Następnie uchwalono jednomyślnie rezolucję następującej treści:

Zebrani w dniu 22 października b. r. obywatele wyborcy gminy Raciborsko wyrażają pełne uznanie za dotychczasową pracę nad budową ustroju państwa klubowi posłów PPS oraz Naczelnikowi Państwa Józefowi Piłsudskiemu i postanawiają przy nadchodzących wyborach do Sejmu w dniu 5 i do Senatu w dniu 12 listopada b. r. popierać listę kandydatów socjalistycznych Nr. 2. Wyrażają równocześnie potępienie dla całej prawicy sejmowej działającej na szkodę społeczeństwa i państwa. — Na tem zgromadzenie zakończono.

KONFERENCJA PRZEDWYBORCZA. Dnia 22 października b. r. odbyła się konferencja przedwyborcza w gminie Siepraw. Celem tej konferencji jest przystąpienie do energicznej pracy tejże gminy nad uzyskaniem jaknajwiększej ilości głosów na listę kandydatów socjalistycznych Nr. 2. Ponieważ gmina Siepraw jest po największej części zamieszkałą przez malorolnych i bezrolnych, przeto miejmy nadzieję, że w obronie własnych interesów wyborcy tej gminy złożą swe głosy na listę Nr. 2.

W tym samym dniu odbyto zgromadzenie przedwyborcze w gminie Gorzków w domu obywatela Horobika. Po wygłoszonym referacie przez towarzysza Tatara na temat ogólnopolskiej sytuacji postanowiono jednomyślnie głosować na listę Nr. 2.

Pieśń o naszej ziemi

A czy znasz Ty bracie młody
Naszej ziemi skarby, płody
I tych co niemi paskują
I tych co im patronują?
Obszarników, cukrowarów,
Rzeźników i piwowarów,
Piekarzy, księży, rabinów
I podobnych takich synów?

Czy znałeś kiedyś przed laty
Tych co przyszli po mandaty
Piekielnymi groząc męki
Byś głosował na ósemkę?
Czy wiesz, że znani blaglerzy
„Komunistyczni” menarzy,
Którzy sejm „bojkotowali”
Chcą byśmy ich wybierali!

Niezależni, niezawisli,
Bezpartyjni i bezmyślni
Reklamują mydła, kroje
I kandydatury swoje!
Paskopiasty i lewica
I lewicy tej prawica
Ciagną chłopów, by szli sami
Nie razem z robotnikami!

* * *

Bracie chłopcze! Robotniku!
Mamy dziś stronnictw bez liku,
Między nami chcą wszcząć bójkę,
Lecz my głosujmy na dwójkę!

Z KRAJU

PLEŚNA pod Tarnowem. Dnia 27 sierpnia 1922 miał odbyć się chrzest święty w kościele parafialnym w Pleśnej koło Tarnowa dziecka Jana i Anny Samborów, zamieszkałych stale w Pleśnej. — Dziecko to mieli trzymać do chrztu jako chrzestna matka St. Chochołowicz i chrzestny ojciec Fr. Armatys, oboje z Pleśnej. Gdy już przystąpili do chrztu, tutejszy ksiądz administrator Józef Mastalerz orzekł stanowczo chrzestnej matce, że jej absolutnie dziecko trzymać nie pozwoli, kazał szukać ojcu chrzestnemu innej kumy po kościele. — Nie wiemy właściwie z jakich powodów nie pozwolił wyżej wymienionej kumie trzymać dziecka? Kurya Biskupia dyecezyi tarnowskiej raczy łaskawie w tą sprawę wglądać, aby ks. Józef Mastalerz dokładnie wyjaśnił, co jej mogło przeszkadzać w trzymaniu dziecka do chrztu. Ponieważ ojcowie tego małego niemowlęcia zaznaczyli kategorycznie, że absolutnie nie życzą sobie innych kumów tylko tych pierwszych, a że ks. tutejszy adm. Józef Mastalerz nie pozwolił wymienionej kumie trzymać do chrztu tego dziecka, więc nie zostało ochrzczone w Pleśnej. Dziecko to było trochę słabe i ojcowie obawiając się, aby się nie stało jakie nieszczęście, więc nie namyślali się długo, tylko zaraz w czas rano na drugi dzień kumowie ci pojechali pociągiem do Tarnowa do kościoła XX. Misjonarzy i tam uroczyście

ochrzcieli. Dnia 3 września b. r. w kościele parafialnym w Pleśnej po mszy i kazaniu mówił tut. ks. adm. Józef Mastalerz do zebranych parafian z ambony o sprawie tego chrztu, że ojcowie chrzestni narobili bajek do tego księdza, który to dziecko ochrzcił i że on będzie karany za to, następnie da się ks. Mastalerz wkrótce widzieć i słyszeć, że również ci kumowie też otrzymają karę. Od dłuższego czasu tutejszy ks. Józef Mastalerz sekuję Stanisławę Chochołowicz, wyprasa z kościoła z niewiadomych nikomu powodów i uraga jej wobec całej publiczności i wobec całej parafii. Czy można się budować z takich kazań, jeżeli ksiądz wygaduje na drugiego księdza. Przewielebna Kurya Biskupia dyecezyi tarnowskiej raczy poczynić kroki przeciw ks. adm. Józefowi Mastalerzowi, aby te wszystkie rzeczy nie prawdziwe sprostował, gdyż w przeciwnym razie tę sprawę odda się do sądu. Oświadczamy, że dalej takich szykan i gwałtów wobec ludzi nie można dalej znosić, gdyż bogu dzięki takie sekowanie nie tylko Stanisławy Chochołowicz ale wielu innych ludzi w tutejszej parafii trwa już kilkanaście miesięcy. Zaznaczam jeszcze, że wiele rodzin przez tut. ks. adm. Józefa Mastalerza do kościoła nie chodzi i nie chce go na oczy widzieć z wyjątkiem tych, którzy ślepo w niego wierzą. Oprócz tego tutejszy ks. adm. Józef Mastalerz sekuję od dłuższego czasu panią Józefę Stanisłową, mającą w Pleśnej gospodę szynkarską i sklepik. Mianowicie donosi ustawicznie, iż w jej lokalu odbywają się burdy i inne podobne rzeczy, co wogóle nie odpowiada prawdzie. Są to tylko bajki i oszczerstwa ze strony ks. Józefa Mastalerza, przez którego Starostwo wydało rozporządzenie posterunkowi policji państwowej w Tuchowie, żeby przeprowadził rewizję w obecności

tutejszego naczelnika gminy w lokalu wyżej wymienionej pani, która będąc w 5-tym miesiącu ciąży, poroniła dziecko (chłopca), na które świadectwo lekarskie posiada i prawdopodobnie sprawa poszła już do sądu. Dodać należy, iż obecnie ks. adm. J. Mastalerz prowadzi proces na punkcie bajek z p. Kucnią z Woźnicznej. Zaznaczyć jeszcze musimy, iż masę osób i rodzin odnosiło się z podobnymi zażaleniami do ks. Biskupa w Tarnowie, lecz nie odniosło to żadnego skutku. Za niesłuszne psucie opinii wobec ludzi i takie niemożliwe sekowanie ze strony ks. adm. J. Mastalerza należy się słuszna nagroda. — Znamy wiele parafii, ale podobnych rzeczy nigdzie nie słyhać. Obecnie świat jest postępowy i ludzie ze wsi nie są bydłętami, aby im wolno było kolki na głowie ciosać. Sam ks. J. Mastalerz pochodzi z chłopskiej rodziny.

Parafianie.

Odpowiedzialny redaktor: **Bolesław Jaroszewski**
Z Drukarni Ludowej w Krakowie.

IGNACY CYPRES — Kraków —
Szewska 13/18

Mimo, że wskutek wojny towary znacznie podrożały:
firma

sprzedaje towary po nadzwyczajnie niskich cenach:

Niklowy system Roskopf Patent z łańcuszkiem Mk 5000—, tensam na kamieniu Mk 5500—. Niklowy lub stal. płaski Mk 9000— Niklowy damski na rękę Mk 9000—. Budzik najlepszy Mk 5000—. Harmonie po Mk 6000—, 10000 15000— i wyżej. Dyamenty do szkla Mk 3000— i wyżej. Maszynki do włosów Mk 3500—, 4000—, 4500—. Brzytwy po Mk 1300—, 1500—, 2000—.

Przy zamówieniu połowę zadatku, reszta za pobraniem. Gounik
ilustrowany za przysłaniem 80 Mk orzekazem.

Kupuje srebro i złoto.

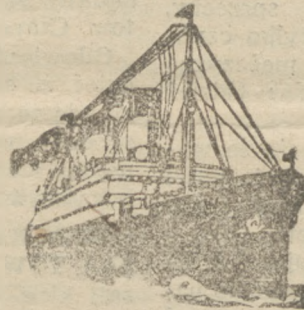
SKANDYNAWSKO-AMERYKAŃSKA LINIA

Skandinavian American Line

WARSZAWA, ULICA SENATORSKA 35.

Wygodną i szybką podróż do Nowego Jorku

mają pasażerowie,
którzy podróżują
naszymi znanymi
pośpieszn. okrętami
pasażerskimi,
□ □ □ □ □ □ □ □

Frederic VIII,
Oscar II,
Hellig Olav,
i United States,
które odchodzą
co tydzień.

POLSCY i ROSYJSCY EMIGRANCY!

Formalności związane z wyjazdem do Ameryki są bardzo trudne! Zwracając się listownie lub osobiście do naszego biura Warszawa, SENATORSKA 35 (obok Poselstwa Amerykańskiego), a otrzymacie najdokładniejsze informacje. Wszyscy pasażerowie, którzy jeszcze nie byli w Ameryce, powinni natychmiast listem poleconym lub osobiście dostarczyć do naszego biura swoje affidavity. To jest konieczne dlatego, byśmy się mogli zwrócić o ostemplowanie affidawitów do Urzędu Emigracyjnego w Warszawie, który poleci starostwu wydanie lub przedłużenie paszportu. Bardziej szczegółowe informacje osobiście lub listownie bezpłatnie wysyłamy po przesłaniu adresu. Ci, którzy już w Ameryce byli, (reemigranci) winni niezwłocznie porozumieć się z nami, gdyż oni mają pierwszeństwo do otrzymania wizy na wyjazd do Ameryki.

Cena szyfskarty 3-cią klasą z Warszawy do New Yorku wynosi 106 dolarów.

Najwygodniejsza nasza II. klasa wynosi 130—135 dolarów.

424 18—0

Amerykański podatek pogłówny wynosi 8 dolarów.

Szwedzka Linia Amerykańska

Telefon 180-03.

Warszawa, ul. Długa Nr. 61. Adr. tel. Centwarus Warszawa

Najdogodniejsza komunikacja do Ameryki Północnej przez Szwecję!

Przedwojenno najszybsze okręty luksusowe.

Statki odchodzą 2 razy na miesiąc.

Wszyscy emigranci, Polacy i Rosjanie, nie posiadający paszportów zagranicznych zechcą niezwłocznie przynieść lub przysłać listem poleconym do biura naszego 1 egzemplarz Affidawitu i podać dokładny swój adres i Starostwo, do którego złożą podanie o paszport, a my załatwimy formalności potrzebne dla uzyskania paszportu zagranicznego.

REEMIGRANCY - POLACY, posiadający paszporty, wydane w Ameryce, bez względu, na to, kiedy do Polski przyjechali, mogą przedłużyć paszporty w Starostwie, a następnie zgłosić się do biura naszego, gdzie udzielimy im bezpłatnie formularzy i wszelkich informacji, niezbędnych do otrzymania wizy amerykańskiej.

Cena karty okrętowej ze wszystkimi kosztami z Warszawy do New-Yorku wynosi 106 dolarów, pogłówny amerykański 8 dolarów.

Wszelkie informacje bezpłatnie.

Każdy pasażer 3. klasy otrzymuje miejsce w kajucie.